

**VPRAŠANJA ZA PRIPRAVO NA PRVO USTNO IN PISNO OCENJEVANJE ZNANJA:
SLOVENIJA – 9. RAZRED**

1. Opredeli geografsko lego Slovenije. Na kateri celini leži in v katerem delu te celine se nahaja?
2. Katere štiri reliefne enote in jezikovne skupine se stikajo na ozemlju Slovenije?
3. Poimenuj naravnogeografske enote Slovenije in jih pokaži na zemljevidu.
4. Razloži trditev, da je Slovenija raznolika in prehodna država.
5. Naštej nekaj kulturnih in naravnih znamenitosti Slovenije.
6. Naštej pomembnejše slovenske praznike in dela proste dneve.
7. Kdaj v Sloveniji praznujemo dan državnosti ter dan samostojnosti in enotnosti?
8. Naštej nekaj zunanjih in notranjih sil, ki preoblikujejo površje. Opiši njihov pomen ter posledice pri nastanku površja.
9. Naštej geološke dobe ter pri posameznem obdobju pripiši, kaj se je dogajalo s slovenskim površjem.
10. Naštej posledice ledeniškega delovanja v Sloveniji.
11. Navedi prevladujoče reliefne enote v Sloveniji ter jih opiši.
12. Navedi, opiši in z nekaj primeri ponazori vse tri skupine kamnin v Sloveniji. Zapiši tudi območja, kjer se nahajajo ter v katerem geološkem obdobju so nastale.
13. Kakšna je razlika med globočinami in predorninami?
14. Kaj je fliš? Med katere kamnine ga uvrščamo?
15. Naštej dejavnike, ki vplivajo na podnebje Slovenije in jih obrazloži.
16. Kaj je klimogram?
17. Kaj je temperaturni obrat? Kako mu še drugače rečemo? Kdaj, zakaj in kje nastane? Kakšne so posledice za življenje ljudi (pozitivne/negativne)?
18. Naštej prevladujoča podnebja v Sloveniji. Opiši jih in povej, za kateri del Slovenije je posamezno podnebje značilno.
19. Katera območja v Sloveniji prejmejo največ padavin? Zakaj ravno ta območja?
20. Katera območja v Sloveniji prejmejo najmanj padavin? Zakaj ravno ta območja?
21. Kaj je povodje? Katerima dvema povodjema pripada slovensko ozemlje? Navedi nekaj rek, ki se stekajo v eno in drugo povodje.
22. Katere vodne vire ločimo?
23. Kaj predstavlja glavni vir vodne oskrbe v Sloveniji? Kaj ta vir vse bolj ogroža?
24. Kakšen je pomen vodnih virov?
25. Slovenija je sicer bogata z vodo, vendar imamo vsako leto več težav z oskrbo s pitno vodo. Zakaj?
26. Navedi jezera glede na njihov nastanek.
27. Navedi dva slovenska ledenika. Kaj se dogaja z njima?
28. V nemo karto vpiši imena naslednjih rek: *Soča, Sava (Sava Dolinka, Sava Bohinjka), Mura, Drava, Krka, Kolpa, Savinja*.
29. V nemo karto vpiši imena večjih mest: *Ljubljana, Maribor, Kranj, Nova Gorica, Koper, Celje, Novo mesto, Krško, Celje, Murska Sobota*.
30. Kaj vpliva na rastlinstvo?
31. Kolikšen delež Slovenije prekriva gozd? Se ta delež povečuje ali zmanjšuje? Zakaj?
32. V pravilnem vrstnem redu zapiši višinske rastlinske pasove in označi, kje se nahaja zgornja gozdna meja.

33. Zakaj nad zgornjo gozdno mejo ne uspevajo gozdovi?
34. Kaj se dandanes dogaja z rastlinstvom v Sloveniji? Katere drevesne vrste danes prevladujejo v Sloveniji?
35. Kaj se je dogajalo s številom prebivalstva med leti 1860 in 2010 (*pomagaj si z grafom Gibanje števila prebivalstva v Sloveniji na strani 37*)?
36. Kakšna je razlika med naravnim in selitvenim gibanjem?
37. Katere selitve ali migracije poznamo?
38. Kakšna je razlika med izseljenci in zdomci? V katere države so se pretežno izseljevali Slovenci?
39. Navedi vzroke migracij.
40. Kdaj in zakaj je Slovenija postala država priseljevanja?
41. Kaj so dnevne migracije oz. kdo so dnevni migranti? Ponazori s primerom.
42. Razloži pojme: begunci, ekonomski migranti, politični migranti, začasni migranti.
43. Kdo so zamejci? Kje živijo Slovenci kot zamejci oz. narodna manjšina in kateri narodi živijo v Sloveniji kot narodna manjšina?
44. Na primeru utemelji razliko med državno in narodno mejo.
45. Zakaj imamo na nekaterih območjih dvojezične krajevne table?
46. Razloži, zakaj je takoj po vključitvi Slovenije v Evropsko unijo prišlo do porasta števila izseljenih v tujino?
47. Pojasni, zakaj se je v letu 2008 število slovenskih migrantov drastično povečalo?
48. Predstavi eno posledico in en ukrep za zmanjšanje števila izseljevanja iz naše države.
49. Kaj je rodnost, smrtnost, naravni prirastek? V katerih enotah jih merimo?
50. Kdaj je naravni prirastek pozitiven, kdaj negativen? Kdaj je bil v Sloveniji negativen in zakaj?
51. Kakšne so posledice negativnega naravnega prirastka?
52. Zakaj imamo v Sloveniji nizko rodnost?
53. Kaj naj bi država storila za dvig rodnosti?
54. Kaj pomenita termina podaljševanje življenjske dobe in staranje prebivalstva?
55. Kaj je starostna piramida? Na koliko delov jo delimo? Kako imenujemo posamezne dele?
56. Kaj lahko sklepamo iz podatka, da so starostne piramide za Slovenijo na vrhu vedno širše?
57. Kakšna je izobrazbena in verska sestava prebivalstva Slovenije?
58. Kdo je ateist?
59. Kdo je delovno aktivno prebivalstvo, drugo prebivalstvo z lastnimi dohodki in vzdrževano prebivalstvo?
60. Kaj je urbanizacija, kaj suburbanizacija?
61. Kaj je depopulacija?
62. Ali je Slovenije enakomerno/neenakomerno poseljena? Zakaj?
63. Katera območja v Sloveniji so gosteje oz. redkeje poseljena? Zakaj?